

Hol HaMoed „sărbătoarea profană”, zilele intermediare - חול המועד [anul 5784]

Hol HaMoed este termenul pentru zile de sărbătoare în care Toraua nu ne-a poruncit să ținem o zi de sărbătoare plină, „iom tov” יום טוב. Cu alte cuvinte acestea sunt zile intermediare de sărbătoare „minoră” numită *moed* מועד între prima și ultima zi ale evenimentului, care sunt zile de sărbătoare majoră, *hag* חג. Aceste zile sunt considerate zile între sărbătoare și zile de lucru. Aceste zile intermediare există doar la două sărbători: Pesah și Sucot. De Pesah ele țin cinci zile, iar de Sucot șase zile. În Gola, adică diaspora, ele se țin cu o zi mai puțin, deoarece zilele de sărbătoare țin două zile și nu una.

În aceste zile, aproape toate muncile care sunt interzise de Șabat sau Hag sunt admise. Sunt unele interdicții de ținere de doliu, mulți se îmbracă cu haine sărbătorești și se organizează mese festive. În Israel elevii și studenții au vacanță, la fel și bugetarii și mulți alți lucrători.

Aceste zile trebuie dedicate mai ales învățaturii.

Urarea tradițională în aceste zile este *moadim lesimha* מועדים לשמחה (sărbători cu bucurie).

Sursele acestor zile

Ele sunt amintite în Tora fără să fie numite așa în pericopa Emor, zilele de Sucot în Levitic 23:34, 39, iar cele pentru Pesah în Levitic 23:6. Tot ce aflăm aici este că în aceste zile nu este interzisă munca și că trebuie aduse jertfe speciale. În Mișna și Talmud există un tractat aparte care se ocupă mai ales de regulile zilelor intermediare numit „Moed Katan”. Și în tractatul Haghiga din Talmud ca și în midrașul de Halacha (legi) Safrā ספרא apar unele reguli, mai ales interdicția de a lucra în aceste zile, un fapt care este într-o mare controversă între înțelepți. Problema este dacă această interdicție este *deoraita* דאורייתא, adică din Tora sau *derabanan* דרבנן, adică din Talmud.

Munci, lucrări permise

Unii au susținut că toate cele 39 de munci interzise de Șabat și Hag sunt interzise și de Hol HaMoed. În fine s-a stabilit că șapte feluri de munci sunt permise:

- **Gătitul** pentru zilele de sărbătoare. Unii spun că este voie chiar și să fii plătit.
- **Folosirea unor aparate** la gătit cât și pentru întreținerea corpului sau pentru scopuri medicale.
- **Alte nevoi** în timpul celor 7 sau 8 zile de sărbătoare, cum ar fi spălarea podelelor, repararea mașinii etc. Nu ai voie să faci aceste lucruri dacă le-ai planificat dinainte.
- **Muncă de „pierdere al timpului”**. Este vorba despre muncă pe care dacă nu o faci pe loc, ai putea pierde bani sau să ai alte daune. Toate acestea cu condiția să nu fie programate dinaintea sărbătorii.
- **Muncă pentru a face o mițva**. Așa o muncă este permisă dacă există posibilitatea ca altfel să piardă facerea unei mițva. Este voie să o faci chiar dacă a fost programată dinainte cu condiția ca mițva să aibă loc în acele zile și câștigul să fie folosit și el în zilele acelea.
- **Nevoile poporului**. De exemplu repararea unui drum pentru nevoile din zilele acelea cu condiția că n-au fost planificate dinainte.

- **Un muncitor care nu are din ce trăi.** Este permis ca să facă orice muncă plătită. Are voie să facă și toate muncile interzise în Hol HaMoed.
- În zilele noastre, înțelepți au stabilit câteva reguli legate de viața modernă. Între altele sunt permise: curățenia casei, cumpărături pentru sărbătoare și alte câteva mai puțin importante. Sunt interzise: spălarea mașinii, munca pe câmp, cumpărături de haine și cadouri. Însă cadouri pentru sărbătoare, mai ales familiei, care vin să-i înveselească, dacă nu au fost cumpărate din timp, sunt permise.

Scrisul. Scrisul de litere tradiționale, cum ar fi sulul de Tora sau de Meghilot este interzis. Scrisul „laic” de documente sau lucruri asemănătoare este permis.

Obiceiuri

- **Doliu.** Nu se ține nicio formă de doliu. Toate ritualurile, de exemplu *șiva* שבעה, se amână după sărbătoare.
- **Tefilin תפילין**. În Talmud nu apare nicio regulă și mulți înțelepți nu puneau tefilin. Rabi Iosef Karo, autorul „*Șulhan Aruch*” scrie că fiindcă în Talmud nu se spune nimic despre această temă, trebuie să procedăm după ce ne spune Rabi Șimon Bar Iohai în cartea „*Zohar*” și să punem tefilin. Astăzi în Israel majoritatea nu pun pe când în diaspora majoritatea pun, în afară de *hasidim*.
- **Interdicție de spălare de rufe, de bărbierit și tunsoare.** Acestea sunt interzise din cauze de respect față de reghel רגל (sărbătoare).
- **Retezarea unghiilor.** În Talmud este o dispută uriașă în legătură cu această temă. Unii interzic fiindcă leagă retezarea unghiilor cu obiceiurile de doliu, în care ne este interzis. În „*Șulhan Aruch*” este permis, pe când varianta așkenaz scrisă de Rama רמ"א (cel mai mare înțelept așkenaz. Polonia sec. 17) este interzisă.
- **Nunți.** În aceste zile nu se țin nunți.

Rugăciuni

Rugăciunile de bază sunt cele de mijlocul săptămânii cu câteva adăugări. Printre altele se adaugă rugăciunea de Hallel (care se spune de sărbători) și se citește din Tora, unde sunt chemați patru evrei.

De Șabat Hol HaMoed se spune rugăciunea de Șabat cu câteva adăugări printre care Hallel. De Sucot se adaugă și Hoșanot, iar de Pesah se citește Șir HaȘirim (Cântarea Cântărilor). De asemenea se citește din Kohelet (Eclesiast). Citirea din Tora este din Exod cap. 33, iar haftara din Ezechiel 38 (venirea lui Gog, de Sucot) și 37 (profeția oaselor uscate, de Pesah).

Când mai exista Templul se făceau pelerinaje la Templu în aceste zile. Astăzi se organizează într-o zi de joi sau de luni „*Birkat Cohanim*” la Kotel (zidul plângerii) unde vin mii de cohanim ca să binecuvânteze poporul evreu.